

Bakır, pirinç gibi metaller, değerli olmayan taşlar ve makrome iplerinden oluşturulan takı çalışmalarının sezonluk stantta ve haftada bir gün pazarda satılmasında esnaf muaflığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	96620903-120[9-37-47-48-2012/32]-177
Tarih	06.12.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 96620903-120[9-37-47-48-2012/32]-177

06/12/2012

Konu : Bakır, pirinç gibi metaller, değerli olmayan taşlar ve makrome iplerinden oluşturulan takı çalışmalarının sezonluk stantta ve haftada bir gün pazarda satılmasında esnaf muaflığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, evde bakır, pirinç gibi metaller, değerli olmayan taşlar ve makrome iplerle yaptığınız takı çalışmalarınızı belediyenin el sanatçıları için gösterdiği stantta ve haftada bir gün olmak üzere ... pazarında sattığınızı belirterek, gelir vergisinden muaf olup olmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde, "Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflıktan faydalanmaya engel değildir." hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları açıklanmış, son fıkrasında da "Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." denilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiş olup, aynı maddenin (13/a) numaralı bendinde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (8) numaralı bentlerinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden (2012/3322 sayılı B.K.K uyarınca) % 2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, hakkınızda düzenlenen 23.07.2012 tarihli ve 1/1 No.lu yoklama fişinin tetkikinden, evinizde küçük el aletleri (tornavida, pense, çekiç) ve elektrikli temizleme makinası kullanarak boncuk, bakır tel, değerli olmayan doğal taş, mumlu iplerle bakır üzerine pirinç kaynaklı ve taşlı kolye, bileklik, halhal, küpe, palmye dallarından mask, ham deriden çanta gibi hediyelik eşyalar ürettiğiniz bu ürünlerin **... Belediyesine ait stantta sezon boyunca, ... pazarında ise haftada bir gün olmak üzere sattığınız** anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Kanunun öngördüğü makine ve aletler dışında başka makine ve alet kullanmadan evinizde kendi el emeğinizle ürettiğiniz ürünleri, herhangi bir işyeri açmaksızın, pazar takibi yapılmaksızın ve ticari, zirai, mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri kermes, festival, panayır gibi yerler haricinde belediye standında ve haftada bir gün Bodrum pazarında satmanız halinde, Gelir Vergisi Kanununun 9/6 ncı maddesi uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmakta olup, söz konusu ürünlerin anılan Kanunun 94 üncü maddesinde sayılan kişi veya kuruluşlara satılması durumunda, bu satış karşılığında yapılacak ödemeler üzerinden, anılan maddenin (13/a) bendi gereğince gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Ancak, kendi el emeğinizle yaptığınız ürünlerin aynı anda hem ... Belediyesine ait stantta hem de ... pazarında satılması veya söz konusu pazarda ve stantta evinizde küçük el aletleri (tornavida, pense, çekiç) ve elektrikli temizleme makinesi kullanarak ürettiğiniz ürünlerle birlikte satın aldığınız diğer emtiaların da satılması durumunda anılan bent kapsamında esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026